

det er Faren for Haandværkeren selv og endnu mere for Forbrugerne. Derfor due Svendes prøver, som en tvungen Sag, ikke til Noget; som frivillig Sag er det noget Andet. Det kan være behageligt og beqvemt for Bedkommende og maaffee nyttigt for Samfundet, at han, naar han vil, kan skaffe sig Testimonium for, at han har gjort det Stykke Arbeide, den og den Ting paa en forsvarlig Maade. Naar Prøven bliver saaledes indrettet, at den viser, at Bedkommende kan gjøre Overslag over den og den Gjenstand, som er fundet saa og saa beskaffen, at han kan gjøre en Tegning, som er saa og saa beskaffen, at han har udført det og det Stykke Arbeide, der har været saa og saa beskaffent, og han saa melder sig et eller andet Sted med sine Beviistligheder, saa er der Rimelighed for, at man, støttende sig derpaa, forsøger ham; men Andet gjør man da heller ikke, thi det er ikke altid det meest Absolute, som man sætter meest Priis paa. En Mester lægger oftere meest Vægt paa at have en slittig og fredsommelig Mand paa Bærskedet og ikke en, der drikker Mandagen bort. Svendepøven har den samme Ulykke med sig for Samfundet i Almindelighed og navnlig for Laugshaandværkerne, som den almindelige Candidatur for Staten. Naar vi først have lavet Svende, maae vi ogsaa undsee os for at lade dem sulte med Duelighedsbeviis i Hænderne, og paa samme Maade gaaer det med Candidaterne; jo flere Candidater, jo flere Levebrød maa der skabes, og man kommer ikke til at slaae af paa dem, vi have; nei, det er umuligt; thi saa dør hele den oplyste Befolkning bort, thi de kunne jo ikke bruges til Andet.

Jeg har nu behandlet de Gjenstande, som jeg troer, saa at sige, vare svævende i Luften under denne Sags Behandling, og jeg skal nu nærmere forsøge paa at vise, hvad jeg troer der er at sige imod Lovforslaget, som det foreligger, og hvordan jeg troer, vi kunne komme til noget Bedre. Naar vi komme til den 1ste Paragraph om Borgerskab og Næringsbeviis, saa kunde jeg jo gjerne sige, og maaffee de Fleste ville give mig noget Bisald deri, at der træffe vi paa Noget, som vi efter vor Grund-

lov ikke skalde træffe paa, nemlig Ulighed, borgerlig Ulighed; Mænd paa Landet kunne nemlig ikke faae den Ære at være Borgere; det kan kun den faae, som lever i Kjøbstaden. Er det Meningen? Siger man saa; det gjør ikke Noget, det betyder ikke Noget, saa er her et æret Medlem (Monrad), hvis Stemme har stor Vægt her i Salen, som meente, at der burde lægges Vægt paa Borgerkabet, det havde en vis Betydning, gav en vis Anseelse; men naar det at vinde Borgerkab giver Anseelse, saa er det aabenbart, at det, kun at vinde Næringsbeviis, giver en mindre Anseelse. Derved komme vi til at bære os ad, som om vi havde en Ridderorden, der bestod af to Grader, en høiere og en ringere; thi naar man da giver den høiere Grad til En, saa siger man derved, at han er bedre end den, hvem man giver den ringere Grad. Det er altid en Feil og skadeligt at have Indretninger, hvorved man istedetfor at have Manden trykker ham ned. Det er een af de Grunde, hvorfor jeg er imod Borgerkab og Næringsbeviis. Naar vi gaae løs paa at omordne vort Næringsvæsen, saa er det Første, vi maae gaae løs paa i Dverøensstemmelse med den hele Tilstand, hvori vi befinde os under vor Grundlov, at komme bort fra at have Næringsborgere og blive staaende ved at have Statsborgere, Communeborgere. Er det en nyttig Ting, at den, der er berettiget Borger i Staten, har Brev derpaa, saa maae vi indføre en saadan Foranstaltning, at Enhver, der er valgberettiget i Staten, kan, saalænge han er det, forlange sig udleveret et Brev derpaa; den, der ikke vil have det, maa kunne lade det være, men det maa være indrettet saaledes, at den, der har det nødig, maa kunne træde op og sige: jeg er Statsborger, her er Beviiset derfor. Det Samme kan man gjøre med Hensyn til Kommunen, og vil man, at der skal erlægges en Betaling i Kommunen for at bevise, at den, som indfrier dette Borgerbrev, anseer det idetmindste saa meget værd som de Penge, han giver derfor, saa faaer man derved de Indtægter, man nu vil komme til at savne, og saa kan man sige, at enhver Bølgger i Kommunen, der sætter Priis paa at have sit Borgerbrev, kan hente det og løse det for